

**ДОКЛАД
НА НАЦИОНАЛНИЯ ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ
ЗА ИЗВЪРШЕНА ПРОВЕРКА В ЗАТВОРА – ГР. ВРАЦА, ЗАТВОРНИЧЕСКО
ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ОТКРИТ ТИП „ВРАЦА“, ЗАТВОРНИЧЕСКО
ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ЗАКРИТ ТИП „БОЙЧИНОВЦИ“, ПОПРАВИТЕЛЕН ДОМ
ЗА НЕПЪЛНОЛЕТНИ МЛАДЕЖИ, АРЕСТ В ГР. ВРАЦА И ОБЛАСТНА
ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – ГР. ВРАЦА**

Съгласно Заповед № НПМ-11 и Заповед № НПМ-12 от 21.11.2022 г. на омбудсмана на Република България, екип в състав: Силвия Славева, д-р Стефан Попвасилев, Бойчо Арnaudов, Христина Рангелова и Евелина Чучуганова извърши проверка в периода 23.11. – 25.11.2022 г., в гореуказаните обекти.

Съгласно чл. 28в от Закона за омбудсмана, екипът действа като Национален превантивен механизъм (НПМ) с правомощията на омбудсмана по чл. 28а от този закон.

Екипът благодари за оказаното съдействие от страна на администрацията в проверяваните обекти.

Целта на проверката е свързана с изпълнението на основните препоръки, дадени при предишни проверки на НПМ и множество жалби, постъпили от лишени от свобода, свързани с лоши материално - битови условия, липса на трудова ангажираност, условно предсрочно освобождаване, и незадоволително качество на предоставяната храна.

I. МЕСТА ЗА ЗАДЪРЖАНЕ В СИСТЕМАТА НА МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

1. ЗАТВОР – ГРАД ВРАЦА

Материална база, условия на живот, правен статут на лицата

Последното посещение на Националният превантивен механизъм в този затвор и общежитията към него е било през 2021 г.

По време на извършената проверка (23.11.2022 г.) в корпуса на затвора общият брой на лицата, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“ беше 387 (в това число обвиняеми и подсъдими), като по данни на ГДИН капацитетът на база 4 кв. м. е за 336 лица. Общата леглова база съвместно със стационара и режимното отделение (помещения за делегации и наказателни килии) е за 370 лица.

Към деня на извършваната проверка Националният превантивен механизъм към омбудсмана на Република България констатира влошаване на материално - битовите условия. По-голямата част от проверените спални помещения се нуждаят от ремонт. Санитарно – хигиенните условия в килиите и санитарния възел в стационара на Медицинския център са незадоволителни и е необходимо да се извърши ремонт.

Снимки: Коридор и спално помещение към МЦ, ноември 2022 г.

Кухнята на затвора – гр. Враца се намира в подземието на сградата и също се нуждае от ремонт, като екип на НПМ е констатирал тези лошите условия и през 2021 г. Електроуредите следва да бъдат заменени с нови, поради силна амортизация след многогодишна употреба.

Снимки: кухня на затвора – гр. Варна, ноември 2022 г.

Отново бяха получени множество оплаквания от настанените лица за наличие на хлебарки и дървеници, като наличието на инсекти беше констатирано и от проверяващия екип. Бяха проведени и срещи с лица - лишени от свобода, които имаха белези от ухапвания от дървеници.

Проблемът с наличието на хлебарки и дървеници е дългогодишно известен на Националния превантивен механизъм и е констатиран при почти всички извършвани проверки в местата за лишаване от свобода. Част от проблема с наличието на дървеници се дължи и на старите и амортизирани дюшеци и наличния постелъчен инвентар. Екипи на НПМ са констатирали (не само в този затвор), че дюшеците, на които спят лишените от свобода са крайно остарели и хигиенно ненадеждни.

В тази връзка след извършени проверки през 2021 г. в местата за лишаване от свобода омбудсманът в качеството си на НПП препоръча на ГДИН да предприеме действия за закупуване на нови дюшеци за лишените от свобода в затворите. През 2022 г., по време на извършваните проверки, беше установено, че тази препоръка все още не е изпълнена предвид, което Националния превантивен механизъм към омбудсмана на Република България отправя препоръка към Министерство на правосъдието да предприеме незабавно необходимите действия за закупуването на нови дюшеци и подмяната им във всички места за лишаване от свобода.

Проблемът с наличието на дървеници в постелъчния инвентар би могъл да бъде решен и със закупуването на изпарител. С оглед на това, омбудсманът като НПП отправя препоръка към ГДИН да бъдат отпуснати финансови средства за закупуване на изпарител за затвора – гр. Враца.

Омбудсманът в качеството си на Национален превантивен механизъм би искал да получи и информация от ГДИН за сключения договор за дезинфекция, дезинсекция и дератизация на всички места за лишаване от свобода през 2022 г., както и редът, начинът и периодите за осъществяване на посочените дейности.

По време на проверката постъпиха и множество оплаквания във връзка с утвърдения със Заповед № ЛС-04-746 от 08.12.2021 г. на зам.-министъра на правосъдието Нов списък на разрешените лични вещи, предмети и хранителни продукти, които лишените от свобода могат да получават, ползват и държат при себе си или на определените за целта места. Заповедта е в сила от 01.01.2022 г., а оплакванията бяха свързани основно с определените цени за закупуване на техника от лавката.

При посещение на екипа на НПП в лавката на затвора – гр. Враца, беше получена информация от работещите там, че посочената в т.6, б.“ж“ от Новия списък „електрическа хладилна чанта с вместимост 25 литра“ не се предлага, тъй като доставяните хладилни чанти не отговарят по спецификация на определените такива технически параметри в списъка с артикули, съгласно сключения договор за обществена поръчка.

Предвид горепосоченото омбудсманът като Национален превантивен механизъм се обръща към Държавно предприятие „Фонд затворно дело“ с искане за получаване на информация за причините за възникналия проблем и какви действия за предприети за неговото разрешаване.

2. ПОПРАВИТЕЛЕН ДОМ ЗА НЕПЪЛНОЛЕТНИ МЛАДЕЖИ КЪМ ЗАТВОРА – ГР. ВРАЦА

Поправителният дом за непълнолетни младежи (ПДНМ) е открит през 2018 г. в ремонтирана сграда. При извършената проверка през 2021 г. беше констатирано, че сградата се нуждае от основен ремонт, необходимо е да бъде подменена подовата настилка в спалните помещения в цялата сграда. Тази фактическа обстановка се потвърждава и при настоящото посещение (23.11.2022 г.).

Снимки: Поправителен дом за непълнолетни младежи, ноември 2022 г.

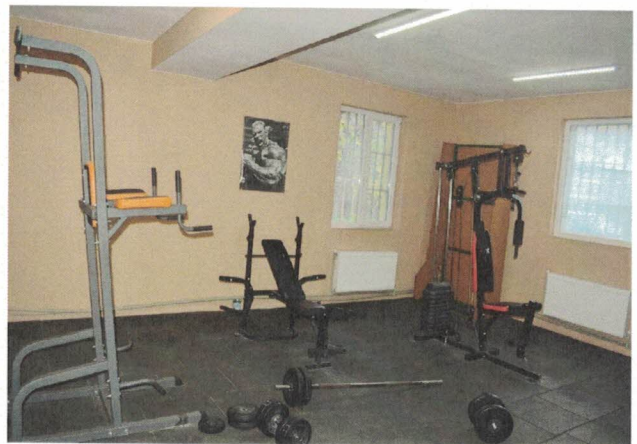
Капацитетът на Поправителния дом е за 32 младежи, по данни на ГД „Изпълнение на наказанията“. От предоставената справка е видно, че към деня на проверката имаше 11 настанени младежи, в това число:

- Обвиняеми – 3;
- Подсъдими – 3, един от които изпратен за лечение в затвора – гр. Ловеч;
- Осъдени „открит тип“ – 5, двама от които в прекъсване.

Съобразно горепосоченото към 23.11.2022 г. в ПДНМ имаше 5 задържани непълнолетни младежи. Всички настанени в ПДНМ момчета, съгласно чл. 198 от ППЗИНЗС, са включени в учебния процес.

На всички непълнолетни момчета, изявили писмено съгласие се предоставя възможност да полагат доброволен неплатен труд, съгласно чл. 80 от ЗИНЗС, за поддържане хигиената и зелените площи в ПДНМ. Времето, през което са положили този труд, се зачита за намаляване срока на наказанието.

Сградата на ПДНМ е разделена на две крила с общ коридор, всяко от които се заключва през нощта. В момента крилото в дясно не се използва, тъй като предстои да бъде извършен ремонт. На територията на Поправителния дом е изградена зала за спортни дейности на закрито, където непълнолетните могат да играят футбол, волейбол и тенис на маса. Има и изградена фитнес зала.

Снимки: ПДНМ – Враца, ноември 2022 г.

3. ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ОТКРИТ ТИП „ВРАЦА“

Със Заповед № ЧР-05-46/24.02.2020 г. на зам.-министъра на правосъдието е закрито затворническо общежитие от открит тип „Керамична фабрика“ и е разкрито общежитие от открит тип (ЗООТ) „Враца“ на територията на ЗОЗТ „Бойчиновци“. Лишените от свобода настанени в ЗООТ „Керамична фабрика“ са преместени в гр. Бойчиновци, като в една сграда на втори жилищен етаж е ЗОЗТ „Бойчиновци“, а на третия жилищен етаж е ЗООТ „Враца“.

След проверката през 2021 г. омбудсманът отправи препоръка към началника на затвора – гр. Враца да бъдат взети необходимите мерки за спазване разпоредбата на чл.71а от ППЗИНЗС с оглед предпоставките за смесване на режими.

Към 24.11.2022 г. беше констатирано, че е създадена необходимата организация за спазване на чл.71 а от ППЗИНЗС, като за лишените от свобода от ЗООТ „Враца“ е изградена отделна врата, което не позволява досег между лицата от закрития и открития тип. При извеждане за мероприятия, като пазаруване от лавка, провеждане на престой на открито или други, лицата се съпровождат от служители на НОС с цел недопускане на контакт с лишените от свобода от категорията закрит тип, намиращи се на втория етаж в сградата на ЗОЗТ „Бойчиновци“.

При разкриването на ЗООТ „Враца“ и настаняването на лишените от свобода на територията на ЗОЗТ „Бойчиновци“ беше закрито училището, което се помещаваше на третия етаж в сградата на общежитието. Към днешна дата същото все още не е разкрито, което налага лишените от свобода, които желаят да учат да адресират молба до началника на затвора – гр. Враца, след което биват премествани в корпуса на затвора, за да посещават училището там.

От администрацията на затворническото общежитие беше уточнено, че са предприети необходимите действия за разкриване на училището отново, има издадено положително становище от ГДИН, но все още не е изпълнено предписание на Районната служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ - гр. Монтана, по финансови причини.

В деня на проверката имаше 92 лица, като се наблюдава много голяма трудова ангажираност. Сключени са трудови договори с осем външни фирми. На работен обект „Охрид“ към момента работят 5 лица, а настанени в работен обект „Земеделско стопанство“ бяха 10. Към домакиния щат на ЗО и по чл. 80 от ЗИНЗС в обслужващата сфера са ангажирани 29 лишени от свобода.

Материално - битовите условия са добри, но баните на етаж се нуждаят от ремонт.

4. ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ЗАКРИТ ТИП „БОЙЧИНОВЦИ“

През 2018 г. на територията на стария Поправителен дом за непълнолетни младежи в гр. Бойчиновци е разкрито ЗОЗТ „Бойчиновци“. Констатира се влошаване на материалните условия в спалните помещения. Баните, намиращи се на етаж се нуждаят от ремонт.

В деня на проверката (24.11.2022 г.) имаше 70 лица, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“. Капацитетът на това затворническо общежитие е за 100 лица. Почти всички лишени от свобода се оплакаха от наличие на хлебарки и дървеници.

С оглед на гореизложеното Националният превантивен механизъм към омбудсмана на Република България отправя препоръка към ГДИН да бъдат отпуснати финансови средства за ремонт на спалните помещения в ЗООТ „Враца“ и ЗОЗТ „Бойчиновци“, както и да бъде закупен изпарител.

5. АРЕСТ – ГР. ВРАЦА

Снимки: Арест – гр. Враца, ноември 2022 г.

В деня на посещението (23.11.2022 г.) бяха задържани 29 лица. Същият ден един задържан е бил преведен в СБАЛЛС към затвора – гр. Ловеч. Капацитетът на ареста е за 60 задържани. Този арест обслужва и област Монтана.

Битовите условия са отлични, като единствената забележка, която може да се направи е неговата недостъпност за лица с увреждания. Поддържа се необходимата хигиена. Банята, която е предназначена за задържаните лица също е в добро състояние.

Има помещение за настаняване на жени, където имаше една задържана и помещение за непълнолетни, както и помещение за провеждане на адвокатско свиждане. Всички лица разполагат със шкафове, където съхраняват личните си вещи.

Арестът се помещава на най-горния етаж на СУ „Мито Орозов“, където от първи до четвърти етаж учат лишените от свобода. При проверка през 2021 г. екипът на НПМ е констатирал, че по време на престой на открито лицата – задържани в ареста имат контакт с учащите лишените от свобода. В тази връзка омбудсманът като Национален превантивен механизъм е отправил препоръка към началника на затвора – гр. Враца за предприемане на мерки за предотвратяване на контакта между задържаните лица в ареста и учащите лишени от свобода в СУ „Мито Орозов“ към затвора – гр. Враца.

В получения отговор от администрацията на затвора – гр. Враца е посочено, че е извършен допълнителен инструктаж на служителите от надзорно - охранителния състав да не се допуска по никакъв повод контакт между задържани лица в ареста и лишени от свобода от училището към затвора – гр. Враца, както при конвоиране, така и при провеждане на престой на открито.

При сегашното посещение (23.11.2022 г.) екипът на Националния превантивен механизъм констатира, че тази препоръка се изпълнява стриктно.

II. МЕДИЦИНСКО ОБСЛУЖВАНЕ В МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

1. Медицинското обслужване на Затвора – гр. Враца, Арест – гр. Враца и Поправителният дом за непълнолетни младежи – гр. Враца, се осъществява от Медицинския център (МЦ) на затвора.

Структурата и съставът на МЦ не отговарят на нормативно установените изисквания, като в него по щат работят само 3 медицински сестри. По време на настоящата проверка на работа беше една от медицинските сестри, другите две отсъстваха по различни причини. Лекар със специалност „Обща медицина“ работи на граждански договор, а според получената от началника на затвора информация има договор и с лекар - психиатър. При проверката в стационара към Медицинския център бяха настанени две лица, като проверяващият екип се среща и проведе разговор с едно от тях - лишен от свобода с множествени заболявания. Битовите условия в стационара, в това число относно състоянието на пода и стените, постелъчен инвентар и отопление, както и осветеност, не отговарят на санитарно - хигиенните изисквания.

Лекарят, който осигурява медицинското обслужване на лишените от свобода е ОПЛ, с пациенти от гр. Враца и договор с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). В затвора е от 13:30 – 14 ч. до 17 часа. От името и с печата на МЦ на затвора, съгласувано с Районната здравноосигурителна каса (РЗОК) – Враца, може да насочва лишените от свобода здравноосигурени лица за консултации със съответните специалисти, извършване на медико - диагностични изследвания, подготовка и насочване за експертиза на трайно намалена работоспособност от Териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), предписване на лекарствени продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК и др. дейности, за което разполага и с необходимия софтуер. Лекарят работи на граждански договор, което на практика го прави относително независим от ръководството на затвора, с произтичащите от това ограничения в извършваните дейности.

Има кабинет по дентална медицина, в който, според информация от началника на затвора, работят двама лекари по дентална медицина, имащи договор с НЗОК, които посещават кабинета по график и обслужват както лишени от свобода от затвора, така и от ЗООТ „Враца“ и ЗОЗТ „Бойчиновци“.

При проверката на екипа на НПМ в лекарския кабинет бяха представени медицински досиета на лишени от свобода, както и рецепти за предписани лекарствени продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК, а също лекарствени продукти, в това число скъпоструващи, за лечение на Хепатит С. По време на проверката лишен от свобода посети лекарския кабинет, за да му бъде инжектиран лекарствен продукт, съхраняван в хладилник, за лечение на Захарен диабет.

Представен е Амбулаторен журнал за извършените прегледи на новопостъпилите (уточнено е, че санитарната обработка включва само проверка за въшки). Съгласно предоставената информация, изследване за ХИВ се прави при заявено желание. В Регистъра на травматичните увреждания не са регистрирани травматични увреждания, вследствие неправомерно упражнена физическа сила от служители на надзорно - охранителния състав.

Предоставена е документация за проведени профилактични прегледи, но не в пълен обем и само на част от лишените от свобода. Същото се отнася за диспансерното наблюдение на лишени от свобода с хронични заболявания, с което не са обхванати всички подлежащи на проследяване. Осигурена е подготовката и явяването във връзка с медицинската експертиза от Териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК) на лишените от свобода с трайно намалена работоспособност, с оглед получаването на пенсия.

Бяха предоставени протоколи от комисия, определена със заповед на началника на затвора, с решения за заплащане от затвора на лекарствени продукти на лишени от свобода, които нямат собствен доход.

За последните две години смъртните случаи в затвора са два, единият вследствие суицидно действие.

Екипът на НПМ посети килиите и проведе разговори с лишени от свобода. Преобладаващата част от тях изразиха недоволство от обема и качеството на медицинското им обслужване, както и от отношението на медицинските лица към тях. Основно оплакванията са за отказани прегледи (такъв отказ е отразен и в писмени документи) и най-вече повърхностно извършени прегледи, отказ от извеждане от затвора и преглед от външни специалисти, както и за неосигуряване на предписаните от външни специалисти лекарствени продукти. Лишени от свобода поискаха да им бъде осигурена възможност да си купуват сами лекарства, други настояха лечението им да се заплаща от затвора.

Всички лишени от свобода се оплакаха от наличието на голямо количество хлебарки и дървеници в стаите, като показаха белези от ухапвания, както и самите инсекти.

Постъпиха оплаквания от качеството на болничната храна и на храната, която може да се закупи от лавката. При посещение в кухненския блок проверяващият екип се запозна с менюто, както и с приготвената храна, установи, че е осигурена и възможност, макар и ограничена, за диетично хранене. Видно от менюто, ежедневно се предлага продукти от животински произход. Проверените продукти са съхранявани съгласно изискванията и са в срок на годност. Не са предоставени здравни книжки на работещите в кухненския блок, както и протоколи от извършени проверки от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ).

Впечатлението на екипа на Националния превантивен механизъм, че приготвената храна е с добри органолептични показатели, не се споделя от преобладаващата част от лишените от свобода. Основно оплакванията са от недостатъчното количество и качеството на месните продукти, за които се посочва, че съдържат висок процент месни заместители, което се отнася и за продуктите, закупувани от лавката. Лишени от свобода изразяват недоволство и от цените на хранителните продукти в лавката, която е посетена от екипа на омбудсмана и е констатирано наличието на сравнително разнообразен асортимент от хранителни продукти, които са в срок на годност и са съхранявани съгласно санитарните изисквания.

Къпането се провежда по график, два пъти седмично, но лишените от свобода съобщават, че топлата вода и времето за къпане са недостатъчни. Баните не са добре отоплявани и се нуждаят от ремонт.

При проверката в Поправителния дом за непълнолетни младежи и ареста нямаше оплаквания от медицинската грижа. Пред стаите в ареста, поставени върху шкафчетата, са налични лекарствени продукти, които се раздават по график и срещу подпис. Осигурена е възможност за поддържане на личната хигиена. Храненото се извършва съгласно утвърденото меню и диети.

Комисията посети и училището към Затвора Враца - СУ „Мито Орозов“, условията в което са добри.

2. Медицинско обслужване в ЗООТ „Враца“ и ЗОЗТ „Бойчиновци“

В медицинския кабинет на ЗОЗТ „Бойчиновци“ работи медицинска сестра на пълен работен ден. Въпреки усилията ѝ и големия обем работа, която извършва, тя няма как да замести липсата на лекар. Общезитието се посещава от лекар веднъж седмично, който е общопрактикуващ лекар и обслужва предимно пациентите от своята листа, които са малка част от настанените, а по изключение и останалите лишени от свобода. Личните лекари на голяма част от лишените от свобода са в други населени места. През останалото време медицинското обслужване на нуждаещите се осъществява от лекаря на Затвора – гр. Враца, където се извършва и денталното обслужване, след предварителна уговорка. Прегледите и

санитарната обработка на новопостъпилите лишени от свобода се извършва в Затвора – гр. Враца. При необходимост се ползва съдебен лекар в гр. Монтана, както и други специалисти от лечебните заведения в града.

Констатирано е, че е осигурено медицинско обслужване на лишените от свобода в минимален обем, като на практика за по-голямата част от тях не е осигурен своевременен достъп до медицинска помощ, профилактични прегледи и диспансеризация, както и до лекарствено лечение.

Храната се приготвя на място, като менюто и диетите са същите, като в Затвора – гр. Враца. При посещение в кухнята не са установени нарушения при подготовката на храната и съхраняването на хранителните продукти. Констатирано е, обаче, че храненето се извършва по стаите, като причина за което беше посочено извършването на ремонт на столовата. Храната се слага в пликосе (хляба) и в съдове, предоставени от лишените от свобода, като се очаква те сами да я разделят на порции. Голяма част от храната остава неизконсумирана, а като причина лишените от свобода посочват лошото ѝ качество. Недоволство изразяват също и от качеството, асортимента и цените за закупуването от лавката хранителни продукти. Съхранението на храната в стаите не отговаря на санитарно - хигиенните норми и изисквания. Липсата на хладилни чанти се обяснява с проблем при обществената поръчка за този артикул, като същевременно цената им е твърде висока за повечето лишени от свобода.

На лишените от свобода е осигурено къпане два пъти седмично, но според тях топлата вода е недостатъчно и бързо свършва. Една от баните постоянно е в ремонт и не може да се ползва. Лишените от свобода поддържат личната си хигиена, като си топят вода по стаите (с бързовари) и ползват санитарните помещения. Спалното бельо се сменя веднъж седмично.

Отоплението на спалните помещения се осъществява с парно, но работи само един котел и температурата в стаите е по-ниска от необходимата.

Идентичен на този в Затвор – гр. Враца е проблемът с наличието на голямо количество дървеници и хлебарки във всички спални помещения на затворническите общежития.

Екипът на НПМ констатира, че медицинското обслужване на лишените от свобода в проверените обекти не отговаря изцяло на нормативно установените изисквания и са налице предпоставки за нарушаване на правата на лишените от свобода като пациенти и здравноосигурени лица. Това в по-голяма степен се отнася за ЗООТ „Враца“ и ЗОЗТ „Бойчиновци“, за които не е осигурено ежедневно медицинско обслужване от лекар, както и насочване за консултации от външни специалисти и извършване на медико - диагностични изследвания, провеждане на профилактични прегледи и диспансеризация.

Според даденото пред проверяващия екип обяснение, основна причина е липсата на лекари, желаещи да работят на щат, вследствие на което са трансформирани първоначално съществуващите щатни длъжности. Изпълняването на медицинските дейности от лекар/и, назначен/и на граждански договор, както и на липсата на достатъчен брой лекари е причина за нарушен достъп и влошено качество на медицински услуги за лишените от свобода. Положителна стъпка в Затвора - гр. Враца е осигурената възможност за насочване за консултации и изследвания, както и за предписване и получаване на лекарствени продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК за лишените от свобода от работещия на граждански договор лекар. На практика за по-голямата част от тях не е осигурен достъп до медицинска помощ извън общежитията и ползването на права, произтичащи от здравноосигурителния им статус, в това число достъпа им до лекарствени продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК. Също така не са проведени профилактични прегледи на всички лишени от свобода, както и диспансерно наблюдение и лечение на тези с хронични заболявания, в съответствие с изискванията на нормативната уредба.

Омбудсманът като НПМ препоръчва на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да бъде проведена щателна и достатъчна по честота обработката на помещенията от сертифицирана за това фирма срещу хлебарки и дървеници, като бъдат обхванати и най-малките процепи, обработка на легла, мебели и постелъчен инвентар, при задължително гарантиране безопасността на лишените от свобода при обработката.

Омбудсманът като НПМ препоръчва на ГДИН да бъде извършен задълбочен анализ на причините за липсата на лекари в тези и другите места за лишаване от свобода, като бъдат обсъдени възможностите и предприети мерки за осигуряване на медицинско обслужване и достъпа на лишените от свобода до медицинска помощ в съответствие с нормативните изисквания, при спазване на принципите на своевременност, достатъчност и качество и при зачитане на техните права като пациенти и здравноосигурени лица.

III. ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

1. Районно управление „Полиция“ – гр. Враца

В деня на посещението нямаше задържани лица. РУП – гр. Враца разполага с 3 помещения за настаняване на задържани лица и 1 помещение за непълнолетни. Мястото за 24-часово задържане е с капацитет от 10 лица.

Помещенията са малки, с високи прозорци, като е осигурена изкуствена светлина и вентилация. Има наличен постелъчен инвентар.

РУП – гр. Враца разполага още със стая за провеждане на процесуално - следствени действия, стая за разпит и стая за провеждане на адвокатско свиждане. Има налична каса, в която се съхраняват вещите на задържаните лица.

От книгата на задържаните лица се установи, че от началото на годината са били задържани 417 лица. Изискуемата документация се води надлежно.

Всички лица след задържане задължително преминават през медицински преглед. В ОДМВР - гр. Враца има ведомствен лекар и медицинска сестра, които преглеждат и задържаните в рамките на осемчасовото работно време. В извънработно време задържаните се преглеждат от ЦСМП – гр. Враца.

2. Районно управление „Полиция“ – гр. Мездра

В деня на проверката (25.11.2022 г.) имаше едно задържано лице, което след отпадане на необходимостта е било освободено.

РУП – гр. Мездра обслужва и РУП – гр. Роман, тъй като там не е налично място за 24-часово задържане.

Омбудсманът като Национален превантивен механизъм отчита подобряване на условията. Налични са три помещения, при капацитет 6 задържани лица, от които едното е за непълнолетни. Има постелъчен инвентар, поддържа се нужната чистота. Банята, предназначена за задържаните лица е в добро състояние.

След посещението на екип на НПМ през 2021 г. омбудсманът отправи препоръка към Министерство на вътрешните работи за отпускане на финансови средства за ремонт, тъй като покривът в местата за 24-часово задържане течеше. При сегашната проверка се констатира, че препоръката е изпълнена.

В РУП – гр. Мездра медицинските прегледи са задължителни при задържане и се извършват от ЦСМП – гр. Мездра.

ОМБУДСМАНЪТ В КАЧЕСТВОТО СИ НА НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ПРЕПОРЪЧВА:

1. На министъра на правосъдието:

- да бъдат предприети необходимите действия за закупуването на нови дюшеци и подмяната им във всички места за лишаване от свобода.

2. На Главният директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“:

- да бъдат отпуснати финансови средства за закупуване на изпарител за затвора – гр. Враца и общежитията към него;

- да бъде извършвана щателна и достатъчна по честота обработката на помещенията от сертифицирана за това фирма срещу хлебарки и дървеници, като бъдат обхванати и най-малките процепи, обработка на легла, мебели и постелъчен инвентар, при задължително гарантиране безопасността на лишените от свобода при обработката;

- да бъде предоставена информация за сключения договор за дезинфекция, дезинсекция и дератизация на всички места за лишаване от свобода през 2022 г., както и редът, начинът и периодите за осъществяване на посочените дейности;

- да бъде извършен задълбочен анализ на причините за липсата на лекари в тези и другите места за лишаване от свобода, като бъдат обсъдени възможностите и предприети мерки за осигуряване на медицинско обслужване и достъпа на лишените от свобода до медицинска помощ в съответствие с нормативните изисквания, при спазване на принципите на своевременност, достатъчност и качество и при зачитане на техните права като пациенти и здравноосигурени лица.

3. На Изпълнителния директор на Държавно предприятие „Фонд затворно дело“:

- да бъде предоставена информация за причините за възникналия проблем с доставяните електрически хладилни кани в лавките на МЛС и какви действия за предприети за неговото разрешаване.